Ženská Hlídka

Růžena H., Nicollet, Minn. — Sedmého ledna, jaký to byl překrásný den. Ne jako zimní, ale jakoby k nám z daleka chvátalo jaro, tak bylo teplo a vzduch čistý. Vrabci štěbetali, slétajíce k zemi v hojném počtu, kde za veselého cvrlikání pásli se na semínkách sežloutlé a uschlé trávy. Takovou mírnou a suchou zimu nepamatuje zde v tomto okolí nikdo. Jeden den je krásnější než druhý, ale ve středu, sedmého ledna, byl nadmíru krásný. Na blankytné obloze ani mráčku a slunko hledělo dolů tak přívětivě, teple a usměvavě, že málo kdo to vydržel v domě. Děti s jásotem a dovádivě spěchaly do školy a hospodyňky celý den kutily cosi na dvorku nebo v zahrádce, nebo šly s těmi nejmladšími dítkami na procházku, jen aby hodně užily toho slunečného jasu. Já jela na svatbu a ponévadž to byla svatba ryze německá, tedy nad míru zajímavá, ale také dojímavá a chci, abys i ty, milá čtenářko "Ž. H." něco o ní zvěděla. Vyjeli jsme záhy ráno po automobilu. Cesty byly hladké jako mramor, tudíž jsme ujeli sedm mil za půl hodiny. Bohatý rolník pan S. vdával nejmladší a poslední deeru, 20letou Kláru. Zde v tomto okolí mezi Němci panují zcela jiné zvyky a názory, než jaké panují mezi Čechy. Němec hledí nejdříve k tomu, by učinil rodině to nejlepší pohodlí a proto téměř na každé farmě vidíš stát pěknou velkou a moderní residenci, pak teprvé přijdou stáje a jiná hospodářská stavení. Jeli rolník chudší, vystaví nejdříve velký pěkný dům, ale malé, a na polozbořené, nechá stát po mnohá léta. Heslem Němce jest: rodina napřed a svým dítkám, jak vyjdou školu a počnou na farmě vypomáhat, platí jako by měl najatého cizího člověka. Děvčatům i chlapcům dá dobré školní vzdělání a piano a automobil mají nyní téměř v každé rodině. Kdežto Čech, jak jsem též měla příležitost poznati, neuzná rodinu hodnou jediné něžnější myšlénky a žena mnohého českého rolníka vykonává těžkou a namáhavou práci na poli, bez uznání a díků. Němec však pro tu stejnou práci má najatého čeledína nebo dva, ba i více. Němec být sebe zámožnější, nedá dětem mnoho, jen něco málo do začátku, aby vlastní silou a prací si pomohli. Teprve po smrti jeho dostanou vše. Čech se dře a plahočí, dá pak dětem vše a sám se uchýlí na skromný výměnek a děti jej pak sídí a odstrkují — jest jim všude na obtíž. Syn hubuje a nevěsta bručí a zahlíží a ubohý děloček si nesmí spokojeně zabafčit ani ve svou milou dýmičku. Němec, když sestárne, jde také na výměnek, ale do města a farmu synovi pronajme a ten mu z ní musí vypláceti jednu třetinu, jako cizí nájemník. I zde u nás v městečku jest několik výměnkářských rodin, totiž může-li se to výměnkem nazývati. Jsou to pěkné a velké domy o šesti až osmi světnicích, mají parní vytápění, městskou vodu a koupelny i toaletní místnosti v domě.

Ale nechci zahlubati tuze daleko od děje svého vypravování, neb bych zabrala mnoho místa v "Ž. H." a připravila mnohou čtenářku o trpělivost hned na začátku. Farma, kam my jeli na svatbu, má tři sta a padesát akrů a téměř každý akr má cenu sto až sto a padesát dollarů. Poloha v celém Nicollet okresu jest pěkná, půda úrodná. Ovšem jest to zde samá prérie a les u každé farmy jest vysázený a pečlivě pěstovaný. Farma pana S. zvláště vyniká moderními a výstavními budovami. Dům jest velký čtverhranný o deseti světnicích a vnitřek jest zařízen veškerým moderním pohodlím, ba i elektrická světla mají, jak v domě tak i ve velké, veškerou moderní architekturou vystavěné stáji. Velká ohrada pro dobytek, kde během času dojí, má cementovou podlahu a tu každého rána, jak zavrnou dobytek do pastvin, spláchnou vodou, kterou vypustí z velké nádržky, zvláště k tomu zhotovenou. Takže všude panuje vzorná čistota, neb to samé učiní i s ohradou, kde mají asi tři neb čtyry sta vepříků a kde taktéž mají cementovou podlahu. Vjeli jsme pěknou sosnovou alejí na rozsáhlý dvůr, kde s hlasitým štěkotem nás přivítali tři ohromní hafani. Všude stály kočáry a automobily, neb za půl hodiny mělo se jeti do kostela na oddavky a hosté se procházeli po dvoře, vyhřívajíce se na teplém slunci. Matka nevěstina, taková malá a hubená babička s hlavou úplně bílou, ale očima modrýma, jasnýma a usměvavýma, jako ten blankyt nad námi, stála mezi dveřmi a přivítala mě srdečně, podávajíc mně levou ruku na přivítanou. "Jinak nemohu," zasmála se. "Vidíš, že je prázdný," a zatřepala pravým rukávem. Byl prázdný — pravá ruka byla odňata u samého ramene. Mocně dojata, objala jsem dobrosrdečnou stařenku, která vzdor neštěstí, jí před léty stihnuvšímu, nikdy neztratila veselou mysl a dobrou náladu. Uvedla mě do velkého pokoje a, odkládajíc můj svrchní šat na blízkou židli, mluvila rychle a vesele. "Ty nepojedeš do kostela, zůstaneš tu se mnou, mně by bylo smutno, neb dnes jest tomu právě třiačtyřicet let, kdy já ztratila tyto své údy." Pohnula pravým ramenem a vystrčila pravou nohu, byla dřevěná. Ano, milá čtenářko, moje hostitelka, která je nyní v blahobytu a která má všeho hojnost, je nerzákem. Pravá ruka i noha, ty téměř nejdůležitější údy těla lidského, byly jí odňaty před 43 léty v době její svatby a právě proto myslím, že mnohou čtenářku bude zajímat, za jakých okolností se to stalo. Slyšela jsem o tom něco již dříve, ale toho dne jsem věděla, že dovím se vše do podrobna od ní samé, neb babička byla dnešní, tak významný den, nakloněna k vzpomínkám. Nastalo loučení nevěsty s rodiči, neboť zvon bílého kostelíčka, asi mili vzdáleného a tam o samotě na mírném kopci stojícího, poprvé vyzváněl, že již jest čas, aby se jelo do kostela. Byla to věru dojemné loučení, když matka dceři žennala levou rukou a neubránil se slzám nikdo. Dlouhý průvod, pozůstávající po nejvíce z automobilů, vyjel sousedovou alejí na hlavní cestu vzhůru k bílému kostelíčku, na jehož štíhlé věži stkvěl se v září jasného slunka velký zlacený kříž. Osamělý jsme. Moje hostitelka, držíc levou rukou moji pravici, přistoupila se mnou k oknu a tak spolu hleděly jsme za odjíždějící svatbou. Slza za slzou stékala po vrásčité její tváři a chvílemi pevněji stiskla moji pravici. Vždyť ztrácela poslední dítě, svou Klárku, která jí až doposud byla pomocí a útěchou v jejím zestárlém stáří. Zvony kostelní se znovu rozvučely a stříbrný jejich zvuk nesl se velebně tichou a jasnou prérií. "Kdyby byl tenkrát náš kostelíček tam stál před 43 léty, nebyla bych dnes mrzákem," povzdechla moje hostitelka a utřela slze s očí. Pak zavedla mě do velké světnice, usadila vedle mně na širokou pohovku a vyprávěla mně asi toto, ovšem v řeči německé, neb hostitelka jest jedna z mých starožitných Němek, která se správnou angličtinou nikdy nesmířila. "Dne sedmého ledna v roku 1871 byla jsem i já šťastnou nevěstou," počala vypravovati. "Můj muž byl jedinému dítětem svých rodičů a já chodíval sirotek u nich ve službě. Jeho matka po léta churavěla a já přilila celou domácnost. Byla jsem mladá, silná a zdravá a s Ewaldem jsme se měli rádi hned, jak jsem k nim do služby vstoupila. Rodiče jeho známosti naší přáli, měli mě tuze rádi a já je zbožňovala. Byli to hodní lidé. Tenkráte to zde byla samá nepřehledná prérie a farmy na kolik mil od sebe vzdálené, stěna nechráněné a vydané veškeré nepohodě větrům i zimním vánicím a Indiáni, nepřátelský a námi smýšlející, ohrožovali naše životy i naše majetky. My měli do města St. Peter devět mil a v Nicolletu byla pošta, při níž malý obchůdek a salun, pak několik baráčků a malý mlýn a při něm pila. A když nastala zima, tu napadalo a naválo tolik sněhu, že nebylo možno po kolik neděl jeti do města pro potraviny a poštu. Byly to tenkráte nekonečné dlouhé zimy a Bůh sám ví, odkud se vždy tolik toho sněhu vzalo. Kolikráte jsme tu byli úplně zavátí a vzalo to celý den i déle, nežli jsme prokopali tunel ke stájím, abychom nakrmili hladem bečící dobytek a drůbež. Zběsilý vichr honil se, jakoby furiemi štván pustou prérií, lomcoval naším malým domkem, skučel a naříkal v komíně, hvízdal okolo oken a zase zběsile zavýskal, letě dál a dál, že i vlasy se ježily a husí kůže naskakovala. A běda tomu, kdo nepamatoval dost záhy a nezásobil se uhlím a potravinami a pak pro vichřice a hrozné závěje nemohl do města se dostati. Nebylo tenkráte telefonů ani automobilů a běda, kdo v těch dobách potřeboval lékaře, ten musel zemříti bez něho. Ale sedmého ledna roku 1871., v můj svatební den, bylo bezmála tak teplo jako dnes, ale ne tak krásně. Celou tu noc pršelo a ráno ještě poprchávalo a všudy stálo vody, neb zamrzlá země ji do sebe nevtáhla. Patřili jsme tehdáž k Sv. Peterské německé osadě a museli jsme se záhy vydati na cestu, abychom tam včas přijeli. Pamatuji se na to tak živě, jako by to bylo dnes. Měla jsem modré šaty z pěkného kašmíru, vlasy rozpuštěné a hustý bílý závoj. Věnec z voskovýšen květin, bílé punčochy a černé přaskou. Ještě štěstí, že nevěřili úzké botky s velkou stříbrnou sponou tomu počasí a zásobili se hojně přikrývkami a vrchního oděvem. Jeli jsme ovšem na fůře, neb tenkráte nebylo ještě kočárů, alespoň v tomto okolí jej nikdo neměl. Choť máť nám na cestu požehnala a starý otec, doprovázeje nás k vozu, přál nám vše dobré a dal nám různá dobrá napomenutí. Družička, takové veselé a čiperné děvče (nyní již dlouhá léta spí tam u kostelíčka na hřbitově), se smíchem vyhoupla se k mládenci na přední sedadlo a já s ženichem zaujala zadní. Jeli jsme pomalu po mokré a skluzké cestě, mezitím co nepříjemný již ní vítr zaháněl nám drobný déšť do tváře. Po oddavkách jsme zašli hned k fotografovi a pak na oběd k tetě mé družičky, jak bylo předem ujednáno. Ale okolo dvou hodin se počala povětrnost náhle měnit. Vítr jakoby kouzlem se najednou otočil a teplo mír rychle klesal a déšť změnil se v sníh. Ewald, tuše velkou sněhovou bouři, poručil okamžitě zapřahat a vzdor mým prosbám a napomínání našich přátel, abychom nejeli, že nás to chytne na cestě, vydali jsme se na cestu k domovu, ale bez družičky a mládence, ti se zdráhali jeti. Ewald tvrdil, že dojedeme domů, nežli to bude horší, neb za žádnou cenu neměnil nechat starého otce a nemocnou matku přes noc samotné. Teta mé družičky mně půjčila teplé vlněné punčochy a strýcovy plstěné boty a i jeho velký kožich. Ewald také oblékl svůj a tak zaobalena od hlavy až k patám, seděla jsem vedle Ewalda jako prkenný Mojžíš, nemohouc otočiti krkem ani na tu ani na onu stranu. Sotva vyjeli jsme kousek za město na širou pláň, zadul severák tak prudký a mrazivý, že nám pronikl až do kostí. Ale to nejhorší teprve mělo přijíti. Sotva ujeli jsme asi polovic cesty, když se to náhle a rychle proti nám hnalo jako obrovská a vysoká vlna a než jsme se vzpamatovali, už jsme tím byli obklíčeni a tak v tom zahalení, že jsme neviděli koně před sebou. Byl to pravý blizzard divokého západu a bylo to něco hrozného. Vítr vál tak prudký a mrazivý a snih drobný a ostrý jako jehly, pichal do tváře i čela a oslepoval zrak. Počínajíce mrazivou rukou zimy, přišli jsme k poznání, že nelze nám její dále. Mrazivým chladem tuhnul tuk v kostech, stavila se krev v žilách a srdce noční panovalo kolem nás a ten snih pichal, bodal, lepil se na brvy i řasy, skrze šat pronikal a vichr skučel a vířil sněhem, jako zběsilý a trhal nám šat s těla. Vůkol nikde žádný srnek, žádný strom, žádný keř a vše pokrývalo se rychle sněhem. Koně oslepli sněhem a ztrouli zimou zustali stát. Chtěla jsem se Ewalda zeptati, co si počnem, ale nemohla jsem ústa otevřít a v tom jsem viděla, že Ewald rychle s vozu vyskočil a vypřahá koně. Vypřáhl je úplně, řemeny přeřezal a nechal je jíti volně, kam chtěli. Viděla jsem je jen nejasně, ale zdálo se mně, že se o hřátili a šli po větru zpět do města. Ewald jednal rychle, strhl mě s vozu a obrátil vůz na bok. Pak narovnal kouně na zem, tam mě posadil, celou mě pokrývkami přikryl i hlavu a obličej, pak usedl ke mně, též se celý přikryl, přitulil se ke mně a tak jsme tam seděli za větrem a kolem nás i na nás se sypal snih a pokrýval vše, tvoře za námi i kolem nás vysokou závěj, která nás zachránila před smrtí zmrznutím. Přitulena v náruči Ewaldově neštila jsem zimy a nevím, jak dlouho jsme tam tak seděli, ale muselo to být hodně dlouho, když přicházela na mě dřímota. Pojednou uslyšela jsem v dáli sladkou, unylou hudbu — zvuky ty mě uspávaly s nevýslovnou rozkoší, jako píseň matky, když dítě k spánku ukolébá. Co živa budu, nikdy nezapomenu ten krásný sladký pocit, nežli jsem pozbyla vědomí a často si nyní myslívám, je-li smrt tak krásnou a lehkou, že bude radost umírat. Jak jsme se později dozvěděli, řádilo to tak celou noc a celý příští den, až k večeru to ochabovalo a tu hned se vydali lidé ze St. Peter a z Nicolletu i odjinud na cestu, pátrati po těch, kteří v bouři zahynuli. A tak nás našli jako zázrakem ještě na živu, ovšem obu bezvědomé. Silák Ewald se do třech dnů úplně z toho vykřesal, ale za to já teprvé po šesti nedělích pozvolna nabývala jsem jasného vědomí a paměť zvolna se mi vracela. Ale jaká bylo moje zděšení, když jsem poznala, že mně schází pravá noha i ruka. Noha byla pryč na kolenem, ruka u samého ramene a tak ze zdravého a silného děvčete stala jsem se na dosmrti mrzákem. Mezi tím, co já ležela na loži zmítaná horečkou a v bezvědomí, odvezli matku Ewaldovu na hřbitov. Starost o nás a, když nás pak přivezli bezvědomé, urychlilo její smrt. Jak mně bylo, když mě mrzáka poprvé přenesli s lože na pohovku, nedovedu povědět. Jedinou útěchou mi bylo, že Ewald mě měl stejně rád a, že jsem mu nebyla na obtíž. Koupil mně židly na kolečkách a později gumovou nohu, tak že jsem mohla po domě i trochu po dvoře o berli choditi. Časem jsem gumové noze úplně přivykla a stálým užíváním levé ruky stala jsem se tak obratnou, že jsem zvela dobře odchovala tři dítky (deery). Každý se tomu divil, jak obratně jsem svá neduživata pěstovala a pochovala. Dále jsme se dověděli, jak oba naše koně našli živé asi čtvrt míle od místa, kde nalezli nás. Byli u stohu slámy, kam je pud po záchraně zavedl a kde, jsouce za větrem, zahrabali se do slámy tak hluboko že by to ani žádný člověk lépe nedokázal. Byl to tenkráte jeden z nejhorších blizzardů zde v Minnesotě a vyžádal si mnoho lidských obětí a i mnoho zvířat mu padlo za oběť. Jakýsi Geifer byl toho dne v Nicolletu a, když se to přihnalo, vzdor napomínání druhých, vydal se na cestu k domovu, asi šest mil na sever od města. Ale dojel jen asi mili za město a v těch místech jej našli po bouři, sedícího na voze ztuhlého jako kámen, tak že jej museli nejdříve na fůře roztáti, neměli s sebou mohli koně. Hosti kromě, až vyvalení únavou a mladou, chodili s vozem ustavičně do kola, jakoby věděli, že zůstati stát znamenalo by smrt. Vždyť tomu jeden pošel hned a druhý za několik hodin. Když přivezli nešťastného Geifra domů k ženě a šesti dětem, tu nastalo divadlo srdcervoucí. Žena počínala si jako šílená a do rána dala předčasně život sedmému dítěti, zaplativši to sama životem. Jistý farmer ztratil sedm dítek. Byly ve škole, na míli od domova vzdálené a, když se blizzard přihnal, tu nerozumná učitelka rozpustila školu, přikazujíc dítkám, aby utíkaly, co jim síly stačí, že dojdou bezpečně domů. Těchto sedm dítek — nejstarší chlapec 16 roků, nejmladší děvčátko asi šest, cupaly co jim síly stačily. Bratr je vedl podél plotu a poručil jim, aby se držely pohromadě, ale klesalo jedno po druhém, nejdříve nejmladší holčička usedla na bobeček a přikrčila se a jenom vyšší místo ve sněhu naznačilo, tam že její hrobeček. Nejstarší chlapec došel téměř domova a měl již jen několik kroků ku stavení, když jej to přemohlo. Ubohou učitelku našli mrtvou v poli jen malý kousek od školy. Nejspíše se chtěla dostati na farmu, kde se stravovala, spletla si cestu a dle všeho chodila do kolečka, až klesla v bezvědomí k zemi." — Zde nás vyrušilo výskání vracejících se svatebčanů a obě jsme rychle vstaly, abychom objaly mladou paničku. Jak se časy mění a jak svět pokračuje nyní jinak ku předu. Ku příkladu dnešní krásný den, dnešní nevěsta se vším pohodlím a dnešní pokrok lidu. Která ze čtenářek zakusila takový blizzard, ta pochopí vypravování mé hostitelky. Mně se to zdá jako povídka, nemohu to uvěřit a proto jsem poslouchala svoji hostitelku nejen ušima, ale i se širocе rozevřenýma očima a skoro jsem měla zlost, že nás svatebčané vytrhli. Nyní ale musím ukončit, bojím se, že zabrala jsem tuze mnoho místa v "Ž. H." a že vážená paní pořadatelka se zlobí. Doufám, že aspoň některou čtenářku bude dopis můj trochu zajímat, tak jako vypravování ono zajímalo mě. — S vroucím pozdravem na váženou paní, pořadatelku a všechny čtenářky "Ž. H."

KORUNNÍ PRINCEZNA ŠVÉDSKÁ.

Princezna Margaret z Connaughtu, manželka Gustava Adolfa.

Rada její matky. "Udělal mně hodně dobra," píše Miss Jennie J. Strelman, z čís. 72 Goffle Ave., Midland Park, N. J., mluvíc o svém užívání Dra. Petra Hoboka. Praví dále: "Léčila jsem se po tři roky marně. Potom uposlechla jsem rady mé matky a počala užívati Hoboka. Ona sama je před léty užívala. Již po krátké době užívání zpozorovala jsem ve svém zdravotním stavu velkou změnu. Jsem jen mladou, osmnáctiletou dívkou, však tak vděčna za Hoboko, že jsem Vám chtěla psáti osobně."

Dra. Petra Hoboko má zjevný, blahodárný účinek na lidskou soustavu těla hned v počátcích užívání. Vylučuje odpadkové a zkažené látky z krve i těla a pomáhá tak přírodě v její obnovovací práci. Není ale nikterak lékem lékárnickým. Zvláštnímu jednateli jest lidu přenecháván. Nevíte-li o žádném jednateli a zajímáte-li se o lék skutečně dobrý, dopište Dr. Peter Fahrney & Sons Co., 19-25 So. Hoyne ave., Chicago, Ills. Adv

F. J. KUGLER

vykonává práci zedníckou, jakož i plastýřskou, cementové chodníky a schody, cisterny a vůbec vše, co do oboru toho spadá. Rychle a za ceny nejmírnější.

Za práci v každém ohledu se ručí! 29tf

2517 jižní 12. ulice,

OMAHA : : NEBRASKA

Volejte telefonem: Douglas 7446

CO JEST TOTO, SMRTÍCÍ VÝBUCH? NIKOLI, CISTĚNÍ KOLEJÍ NA ZÁPADĚ.

Tento obrázek představuje pověstnou sněhu na železnicích na západě během zimních měsíců. Hlubuté sněhové pluhy jež zažírají se do ohromných závějí a rozvířují sníh do velikých oblaků, stráví mnohé hodiny čistěním tratí. Mile sněhových kůlen chrání transkontinentální dráhy v horách, avšak blizzardy poskytují parním pluhům ještě dost práce, zejména na zatáčkách a v stěnách.

SAMOŽITNA, ČERT, HORKE VINO

Každý jest spokojen s naší

SAMOŽITNOU

Objednejte si galon na zkoušku.

1 galon $2.65 vyplacení.

Známý český žaludeční likér **"ČERT"**

jest k dostání pouze u nás.

4 kvarty $1.00 vyplacení.

Lékaři po celé Americe odporučují naše

LÉČIVÉ HOŘKÉ VÍNO

co životní lék pro slabost, nevrátivost, atd.

1 lahve vyplacené $3.00

Objednejte přímo z této zmínky. Píšte si o naší nové České ceníček, který pro rok 1914. Nabízíme za velkou cenu.

Harvest King Distilling Co., Dept. J

308-310 W. 6th St., Kansas City, Mo.